

Ніконоров Сергій

ст. викладач

Сумський національний аграрний університет

м. Суми

ПРОБЛЕМИ ПЕРВИННОЇ ОБРОБКИ МОЛОКА В УМОВАХ КООПЕРАТИВУ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ГОСПОДАРСТВ

При ручному доїнні корів джерелом забруднення молока є шкіра вим'я корів, посуд для зберігання продукту, повітря приміщення. При машинному доїнні додатково молоко забруднюється доїльними стаканами, молочними шлангами, кранами та ін.

Звісно, що бактерицидна фаза зберігання неочищеного і неохолодженого молока складає приблизно дві години. По закінченні цього періоду молоко швидко починає втрачати корисні властивості, зростають кислотність і бактеріальна забрудненість продукту. У зв'язку з цим термін зберігання свіжовидоєного молока без охолодження обмежується 2...3 годинами. В охолоджену стані при температурі 10⁰ С молоко можна зберігати до 24годин, при температурі 4⁰ С цей термін зростає до 36 годин. Розрахунки показують, що економічна ефективність операції очищення, охолодження і тимчасового зберігання молока у відповідності з параметрів зоотехнічних вимог у значної ступені залежить від об'єму переробленого продукт на тваринницьких підприємствах. Економічний ефект первинної обробки молока складається за рахунок більш високої ціни якісного обробленого молока у зрівнянні з необробленим продуктом.

Очищення і охолодження молока підвищує його якість і ціну реалізації, але вимагає значних витрат на придбання і використання відповідних машин та обладнання. Тому доцільність впровадження лінії обробки молока повинна бути економічно обґрунтована. Для прикладу наводяться результати розрахунків річного економічного ефекту технологічної лінії на базі фільтрів одноразової дії, які замінюють після кожного певного безперервного періоду обробки молока і його охолодження в танках для охолодження і зберігання продукту. (табл. 1)

Таблиця 1

Розрахунковий питомий річний прибуток процесу обробки
молока, грн./гол.

Поголів'я корів, гол.	Різниця цін, грн./кг.	Середній річний удій від однієї корови, кг./гол.				
		3000	3500	4000	4500	5000
		Річний питомий прибуток, грн./гол.				
5	1,0	-8190	-7915	-7640	-7365	-7090
	1,5	-6690	-6365	-5640	-5115	-4590
	2,0	-5190	-4415	-3640	-2865	-2090
10	1,0	-3270	-2995	-2720	-2445	-2190
	1,5	-1770	-1245	-720	-195	+330
	2,0	-270	+505	+1280	+2055	+2830
15	1,0	-1630	-1355	-1080	-805	-530
	1,5	-130	+395	+920	+1445	+1979
	2,0	+1370	+2145	+2920	+3695	+4470

Аналіз наведених показників показує, що на величину питомого прибутку у найбільшій ступені впливають такі показники як кількість поголів'я корів у гурту, середній удій від однієї

корови, співвідношення цін якісного обробленого і необробленого молока. Для створення прибуткового бізнесу процесу первинної обробки молока повинні бути певні умови. Впровадження процесу очищення, охолодження і належного зберігання молока, виробленого у індивідуальних господарствах, може бути доцільним у разі вирішення технологічних, економічних і організаційних проблем. Технологічна проблема визначається необхідністю вирішенні питань сучасного утримання, годування і племінного розведення високопродуктивного гурта у індивідуальних господарствах.. Для низькопродуктивного гурта товарне виробництво молока у будь якої формі недоцільно. Економічна проблема вимагає необхідність компенсації значних виробничих витрат операцій очищення, охолодження і зберігання молока за рахунок підвищення якості продукту і відповідно ціни його реалізації. За умові вирішення перших двох умов організаційна проблема може бути вирішена впровадженням відповідних агітаційних заходів і спроможності індивідуальних виробників молока до самоорганізації відповідного кооперативу з метою отримання високоякісного продукту і отримання додаткового прибутку.

Література

1 Ревенко І.І.,Брагинець М.В., Ребенко В.І. Машини та обладнання для тваринництва К.: Кондор, 2009.- 731с.

2 Механізація та автоматизація у тваринництві і птахівництві О.С. Марченко, О.В.Дацишин та ін. За ред. О.С. Марченка. К.: Урожай, 1995.- 416с.

3 Механизация и автоматизация молочных ферм В.А. Ясенецкий, Н.П. Мечта, Л.В. Погорелый и др. К.: Урожай, 1992.- 392 с.